Lietas arhīva Nr. K69-0192-24/24
ECLI:LV:KURT:2024:0521.19220023523.1.S
Lieta Nr. 19220023523

S P R I E D U M

Latvijas Republikas vārdā

Talsos, 2024.gada 21.maijā

Kurzemes rajona tiesa šādā sastāvā:

tiesnesis Ainars Feldmanis,
ar sekretāri Sanitu Zaļo,
piedaloties prokuroram Gintam Mežiņam,
zvērinātai advokātei Skaidrītei Kozlovskai,

izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu, kurā

/pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzēts pēc Krimināllikuma 126.panta otrās daļas 7.punkta.

A p r a k s t o

/pers. A/ tīši nodarīja vidēja smaguma miesas bojājumu personai, ar kuru viņš ir otrajā radniecības pakāpē šādos apstākļos:

2023. gada 6. februārī ap plkst. 2.00 /pers. A/, atrodoties savā dzīvesvietā /adrese/, /adrese/, savstarpēja konflikta laikā, aiz dusmām pret savu brāli /pers. B/, vienu reizi ar dūri iesita /pers. B/ pa sejas labo pusi.

Minēto /pers. A/ darbību rezultātā /pers. B/ tika nodarīti miesas bojājumi: labās puses apakšžokļa kaula lūzums ar hematomu apakšžokļa labā pusē, kas pēc sava rakstura pieskaitāmi pie vidēji smagiem miesas bojājumiem, kas izraisa ilgstošus veselības traucējumus uz laiku virs 21 dienas.

Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 126.panta otrās daļas 7.punktā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Cietušais/pers. B/ pieteica un tiesā uzturēja kompensāciju par morālo aizskārumu 3000 EUR.

Lietā iesniegts Juridiskās palīdzības administrācijas paziņojums par kaitējuma kompensācijas izmaksu cietušajam 1550 EUR apmērā, tiesas sēdē prokurors lūdza piedzīt šo kompensāciju no apsūdzētā valsts labā.

M o t ī v u d

Apsūdzētais /pers. A/ tiesā savu vainu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšana neatzina, cietušā pietekto kaitējuma kompensāciju par morālo aizskārumu 3000 EUR apmērā neatzina.

Apsūdzētais **/pers. A/** tiesas sēdē liecināja, ka pamodies no skaļa trokšņa plkst.1:20, mammas istabā brālis skaļi lamājies, saģērbies un aizgājis pie viņa. Teicis /pers.B/, ko viņš ārdās, ka rīt ir pirmdiena un /pers.E/ jāiet uz skolu. /pers. B/ sācis uz viņu lamāties necenzētiem vārdiem. Aizgājis atpakaļ uz savu istabu, aizgājis gulēt. Vēlāk dzirdējis, ka atkal sāk kaut ko lamāties, sācis kaut ko par naudu runāt. Saģērbies un gājis otro reizi, sākuši savā starpā lamāties, pagrūdis /pers. B/ gultā. /pers. B/ uzreiz piecēlies un ar /pers. L/ izveduši ārā. No sākuma vedis viens. Grūdis ar labo roku. Pagrūdis ar plaukstu, nezina, kur pieskāries, galvā. Raksta ar labo roku. Ja grūda ar labo roku, tad pagrūda pa kreiso pusi, atkrita viņš gultā pa kreisi. Kad brālis dzer, tad ir slikti. Noliedz, ka būtu iesitis /pers. B/ pa seju. Cietušajam ir iemesls melot, tā ir nauda. Nav redzējis asinis uz sejas.

Pirmstiesas procesā /pers. A/ liecināja (lietas 44.-46.lapa), ka, viņam otro reizi ieejot mammas istabā, mamma un /pers. B/ sēdējuši uz gultas malas. /pers. B/ viņa klātbūtnē vēl iedzēris alkoholu. Teicis, lai iet mājās, ka pietiek pretīgi runāt. /pers. B/, lamājoties un vicinoties ar rokām sācis celties kājās, atgrūdis /pers. B/, viņš atkritis gultā un tūlīt piecēlies. Sagrābis viņu aiz rokas – saķērušies elkoņiem un vedis ārā. Tajā brīdī nācis /pers. L/, viņš /pers. B/ saķēris no otras puses un izveduši viņu ārā. Kad /pers. B/ cēlies, viņš viņu atgrūdis ar roku, bet pa kurieni trāpījis, neatceras – pa žokli, pieri, vai kaklu. Gultai ir atzveltne, pirms atzveltnes ir spilveni. Viņam ar /pers. B/ ir tādas attiecības, ka viņš ir skauģis, uzskata, ka viņš netiek galā ar savu dzīvi un tāpēc apskauž viņu. Nezina kur /pers. B/ varēja gūt miesas bojājumus, viņš visu 6.februāri lietojis alkoholu.

Lai izlemtu par apsūdzētā vainu, tiesa tiesas izmeklēšanā pārbaudīja šādus pierādījumus.

Tiesas sēdē cietušais /pers. B/ liecināja, ka bija pie mammas ap plkst. 2:00, iespējams bija arī pa dienu mammas mājās. Viņam bija konflikts arī ar /pers. L/, kurš viņu izdzina ārā. Pēc tam mamma piezvanīja pa nakti un viņš aizgājis, kopā dzēruši alkoholu. Istabā atradās viņš, mamma un /pers. H/. Kad sācis skaļāk runāt par /pers. L/, /pers. L/ ieradies un iesitis viņam ar kulaku pa seju, iespējams pa labo pusi, neko nesakot. Uzreiz pēc tam /pers. L/ aizgājis prom. Mamma bļāvusi uz /pers. L/, lai viņš pazūd no šīm mājām, uzreiz atnācis /pers. A/ un iesitis viņam ar kulaku pa labo vaigu. Pats sēdējis gultā ar seju pret /pers. A/. Pēc sitiena /pers. A/ aizgājis prom un viņš sācis spļaut asinis. Pēc tam gājis uz mājām. Bija lielas sāpes. Dzēris stipras pretsāpju zāles, kad tās nav līdzējušas, gājis pie ārsta, jo domājis, ka vaigs ir tikai sasists, bet izrādījās, ka ir lauzts. Uz vienu pusi nevar paēst, kad ēd, tad vaigs uzpampst. Valsts izmaksāto kompensāciju izmantojis sadzīves vajadzībām. Pie ārsta aizgājis 9.februārī, 10.februārī braucis uz Rīgu. Mamma pateikusi policijā visu kā ir bijis, pēc tam viņa liecību mainījusi, teikusi, ka /pers. A/ viņu iespaido, viņai esot bijis bail no viņa.

Pirmstiesas procesā cietušais /pers. B/ liecināja (lietas 4., 6., 7., 8.lapa), ka pirms tam, kad /pers. L/ viņam iesitis, runājis ar mammu par to, ka mammai jāpērk /pers. L/ ēdiens. Viņš speciāli to teicis skaļi, lai /pers. A/ ar /pers. L/ dzird. Iespējams, ka lamājies, jo bijis alkohola reibumā. Uzvedies skaļi, bet tas nav bijis iemesls, lai sistu viņam pa seju. Liekas, ka miesas bojājumus viņam nodarīja brālis /pers. A/, jo /pers. L/ iesitis vāji. /pers. A/ bija spēcīgs sitiens un uzreiz viņam bija pilna mute ar asinīm, tās satūrīja mamma. Pēc sitieniem viņš nav kritis, ne arī kāds cits viņu nav fiziski ietekmējis. /pers. A/ esot teicis mammai, ka vajadzēja melot, ka viņa bijusi piedzērusies un neko neatceras. Domā, ka arī /pers. L/ kā /pers. A/ dēls mēģinās mainīt liecību par labu /pers. A/. 10.februārī P.Stradiņa klīniskās universitātes slimnīcā viņam bija žokļa operācija. No brāļa /pers. A/ prasa morālā kaitējuma kompensāciju 3000 EUR apmērā. To viņš pamato ar savām sāpēm – žoklis sāp joprojām. Viss ir uzpampis, zobi sāp, žoklis ir paralizēts. No valsts saņēmis kompensāciju 1550 EUR, tātad kopā uztur kompensāciju 4550 EUR.

Tiesas sēdē lieciniece **/pers. J/** liecināja, ka policijas mašīna iebraukusi sētā bez pieteikšanās. Viņa krāmējusi malku, pati piegājusi pie policijas mašīnas. Neatceras kā viss notika. Runājusi mašīnā, apsēdusies aizmugurē automašīnai, priekšā sēdēja izmeklētāja un šoferis. Sniedzot liecību, neaizgāja uz mājām pēc dokumentiem. Bija jāparaksta protokols. Nepārlasīja protokolu, viņai nebija līdzi brilles. Liekas, ka nenolasīja viņai priekšā protokolu. Nesaprata, ka var neliecināt pret sevi un saviem tuviniekiem, neizlasīja protokolā tiesības un pienākumus. Neatceras par tā nakts notikumiem, jo bija piedzērusies. Domā, ka /pers. B/ pats aizgājis mājās. Kamēr dzēruši, otrs dēls un mazdēls atradās savās istabās. /pers. B/ ir nejauks, aizskar ar vārdiem. Liekas, ka izmeklētāja pirms atbraukšanas nav zvanījusi. Ir sniegusi izmeklētājai liecības automašīnā, neatceras, ko liecinājusi. Nezina savu liecību saturu. Tajā vakarā istabā bija viņa, /pers. B/ un /pers. H/. Ir kaut ko runājusi ar /pers. B/ par notikumu. Nav bijusi saruna ar /pers. B/ par to, ka /pers. A/ licis teikt, ka neatceras notikumu. Nolasītās liecības ir nepareizas, /pers. A/ nav lamājies, pārējais apmēram pareizs.

Pirmstiesas izmeklēšanā 2023.gada 21.martā /pers. J/ liecināja (lietas 25.-26.lapa), ka /pers. B/ ir viņas dēls un dzīvo netālu no viņas mājas. 2023.gada 6.februārī /pers. B/ atnācis pie viņas ciemos uz /adrese/. Mājās vēl bija viņas dzīvesbiedrs /pers. H/, dēls /pers. A/ un mazdēls /pers. L/. Viņa, /pers. H/ un /pers. B/ lietojuši alkoholu. Tad sākuši runāt par ikdienišķām lietām, /pers. L/ un /pers. A/ atradušies citās telpās, viņi alkohola lietošanā nepiedalījās. Tad /pers. B/ sācis runāt par to, ka viņa uztur /pers. L/. Pēc pateiktā istabā ienācis /pers. L/ un, neko nesakot, vienu reizi iesitis /pers. B/ pa seju. Sitiena brīdī /pers. B/ sēdējis viņai blakus gultā. Pēc sitiena /pers. B/ palicis sēžot un asinis arī nevarēja redzēt. Tad uzreiz istabā ienācis /pers. A/ un arī, neko nesakot, vienu reizi ar rokas dūri iesitis /pers. B/ pa žokli. Pēc /pers. A/ sitiena /pers. B/ vaiga žokļa rajonā parādījās asinis. Kad /pers. A/ izdarīja sitienu, /pers. L/ bija aizgājis atpakaļ uz savu istabu. Pēc sitiena /pers. A/ nolamājies necenzētiem vārdiem un iegāja atpakaļ istabā. Pēc tam /pers. B/ gāja mājās.

Pirmstiesas izmeklēšanā 2023.gada 23.novembrī /pers. J/ liecināja (lietas 27.lapa), ka neatceras, vai, sniedzot liecību 2023.gada 21.martā viņai tika izskaidrotas tiesības neliecināt pret savu dēlu /pers. A/. Sniedzot iepriekšējo liecību viņa bijusi alkohola reibumā, tāpēc neatceras, ko viņa pateikusi. Viņa maina savu liecību un nepaliek pie tā, ko teikusi iepriekš, viņa to neatceras. /pers. A/ nebija dusmīgs par viņas sniegto liecību, nav teicis, lai melo par labu viņam. Nezina, kur /pers. B/ guvis miesas bojājumus. Viņa gulējusi un neko neatceras kas tur notika. Nezina, vai /pers. A/ ir savam brālim kaut ko nodarījis.

Pirmstiesas izmeklēšanā 2023.gada 11.maijā liecinieks **/pers. L/** liecināja (lietas 28.-29.lapa), ka 2023.gada 5.februārī ap plkst. 16:00 vai 17:00 vecāsmātes /pers. J/ īpašumā /adrese/pie viņiem atnācis /pers. B/. /pers. B/ jau bijis stiprā alkohola reibumā, laikam atvedis omei alkoholu. Starp viņiem un /pers. B/ sācies mutisks konflikts, jo viņš sācis viņu apsaukāt un pazemot, teicis, ka tas ir viņa īpašums, kurā viņš dzīvo. Viņš /pers. B/ izlicis no mājas, paņemot aiz apkakles drēbēm un aizslēdzis durvis. Naktī uz 6.februāri ap plkst. 01:00 vai 02:00 pie omes atkal atnācis /pers. B/. Viņš jau bija aizgājis savā istabā gulēt. /pers. B/ sācis kaut ko debatēt ar omi skaļiem vārdiem par ikdienišķām lietām. Izkāpis no gultas un atverot omes istabas durvis un teicis, lai uzvedās klusāk un vispār, lai iet mājās. /pers. B/ atkal sācis viņu apsaukāt. Viņš iegājis omes istabā. Ome ar /pers. B/ sēdējuši gultā. Piegājis pie /pers. B/ un aiz drēbēm sagrābjot gribējis viņu piecelt un atkal izmest no mājas. Viņš viņu uzrāvis augšā, bet /pers. B/ centies ar savām rokām atbrīvoties no tvēriena. Ņemot vērā, ka ar labo roku turējis /pers. B/ pie drēbēm, lai viņš nomierinātos un apklustu, ar kreisās rokas dūres sānu, iesitis pa /pers. B/ sejas rajonu. Pieļauj, ka trāpījis pa žokli. Nav sitis no visa spēka, ar sitienu gribējis tikai viņu apdullināt, lai varētu sagrābt un izmest no mājas. /pers. B/ tikai turpinājis uz viņu lamāties. Pēc sitiena asinis nav parādījušās. Cenšoties izdabūt /pers. B/ no istabas, arī viņa tētis /pers. A/ ienācis omes istabā. Arī starp viņiem sācies mutisks konflikts par trokšņošanu, jo arī tētis teicis, lai /pers. B/ iet mājās. Kaut kādā brīdī viņš /pers. B/ palaidis un viņš apsēdies atpakaļ uz gultas malas. Tad tētis neizturot apvainojumus, piegājis pie sēdošā /pers. B/ un vienu reizi ar kreisās rokas dūri vienu reizi iesitis pa /pers. B/ žokli, labo pusi. /pers. B/ palicis sēžot. Redzējis, ka pēc tēta izdarītā sitiena, no /pers. B/ mutes kaktiņa parādās asinis, kuras sākušas pilēt uz grīdas. Pēc tam tētis aizgājis uz savu istabu, viņš izvedis /pers. B/, lai iet prom. Pirms liecības sniegšanas ticis brīdināts par to, ka var neliecināt pret saviem ģimenes locekļiem.

Tiesa sēdē lieciniece **/valsts amatpersona/** liecināja, ka vispirms /pers. J/ zvanījusi, lai varētu vienoties par satikšanās laiku. Cik atceras, persona paskaidrojusi, ka viņai nav iespēja tikt uz Talsiem un tad piedāvājusi aizbraukt pie viņas uz dzīvesvietu. Tad, kad braukusi pie viņas, vispirms zvanījusi, lai pārliecinātos, ka viņa būs mājās. Un tad jau tikušās klātienē. Runājot pa telefonu, viņa jau ir sākusi stāstīt par lietu, bet viņa viņu pārtraukusi, izskaidrojusi, ka viņai ir jāizskaidro tiesības un pienākumi, un viņai par to būs jāparakstās, ņemot vērā, ka viņai ir tiesības neliecināt. Viņai bija līdzi arī kolēģe, kurai arī bija jāveic procesuālās darbības Mērsragā. /pers. J/ satikusi pagalmā, telpās netika aicināta, tāpēc personu aicinājusi uz transportlīdzekli. Lūgusi sagatavot dokumentus, /pers. J/ uzrādījusi personu apliecinošu dokumentu. /pers. J/ sēdējus transportlīdzekļa aizmugurē, bet pati priekšā. Kolēģe izkāpusi ārā, kad notikusi pratināšana. Protokolu iedeva parakstīt pēc tam, kad viņa izlasījusi savas tiesības. Neatceras, vai personai bija brilles. Varēja uzdot jautājumus par lietu, jo pārzināja lietu. Pa telefonu nav stāstījusi par tiesībām un pienākumiem, tāpēc pārtraukusi viņas stāstījumu. Iespējams /pers. J/ uzreiz sākusi stāstīt par notikumiem. Iedevusi lieciniecei pārlasīt protokolu, viņai tika dots laiks pārlasīšanai. Viņai priekšā nav lasījusi. Arī mutiski izskaidrojusi tiesības neliecināt. Nekas neliecināja, ka lieciniece būtu alkohola ietekmē. Uzskata, ka lieciniece saprata tiesības neliecināt.

Pirmstiesas izmeklēšanā par /pers. L/ pratināšanu lieciniece /valsts amatpersona/ sniedza līdzīgu liecību (lietas 30.-31.lapa), par /pers. L/ pratināšanu liecināja, ka pirms nopratināšanas lieciniekam tika izskaidrotas tiesības un pienākumi, tajā skaitā tiesības neliecināt. Par to lecinieks parakstījies protokolā pirms liecības sniegšanas. Lieciniekam tika dots neierobežots laiks, lai iepazītos ar savām liecībām pirms protokola parakstīšanas. Liecības /pers. L/ sniedzis pēc paša vārdiem, minot detalizētas nianses, ko viņa kā procesa virzītāja nevarēja zināt par notikušā apstākļiem. Uz to, ka liecība pierakstīta pēc liecinieka vārdiem, norāda personas pašrocīgi rakstītais teksts, ka protokols ir izlasīts un pēc viņa vārdiem pierakstīts pareizi.

Rakstveida pierādījumi.

No /pers. B/ iesnieguma (lietas 3.1apa) izriet, ka viņš 2023.gada 17.februārī vērsies Valsts policijā par viņam nodarīto miesas bojājumu izdarīšanas faktu 2023.gada 6.februārī, kurā norādīti apstākļi, kas fiksēti /pers. B/ liecībās.

Eksperta atzinums Nr. /numurs/ (lietas 19.lapa) un eksperta atzinums Nr. /numurs/ (lietas 24.lapa) apstiprina, ka /pers. B/ konstatēti miesas bojājumi: labās puses apakšžokļa kaula lūzums ar hematomu apakšžokļa labā pusē, kas pēc sava rakstura pieskaitāmi pie vidēji smagiem miesas bojājumiem, kas izraisa ilgstošus veselības traucējumus uz laiku virs 21 dienas.

No konfrontēšanas protokola (lietas 56.-57.lapa) starp cietušo /pers. B/ un aizdomās turēto /pers. A/ redzams, ka abi norādījuši, ka ir brāļi, bet savā starpā nekomunicē. /pers. A/ norāda, ka nav sitis /pers. B/ 2023.gada 6.februārī un nezina, kur viņš guvis miesas bojājumus. /pers. B/ norāda, ka viņa brālis /pers. A/ viņam vienu reizi viņam iesitis pa sejas labo pusi. Aizdomās turētais /pers. A/ norāda, ka brālis viņu apmelo, jo ir kārs uz naudu, jo viņš viņam prasa 3000 EUR un tad viņš atsaukšot iesniegumu. Cietušais norāda, ka naudu prasījis par to, ka viņš viņam salauzis žokli.

No konfrontēšanas protokola (lietas 67.lapa) starp liecinieku /pers. L/ un aizdomās turēto /pers. A/ redzams, ka liecinieks, atbildot uz jautājumiem norāda, ka nezina vai tēvs iesitis, jo sitienu nav redzējis, viņš tajā brīdī atradies citā istabā, tikai dzirdējis, ka viņi savā starpā lamājušies. Viņš tikai palīdzējis tēvam izvest /pers. B/ ārā no omes mājas, pavadījis līdz ārdurvīm un asinis uz /pers. B/ sejas nav redzējis. 11.03.2023. liecinājis, ka redzējis, ka viņa tēvs iesit /pers. B/ pa seju, jo bija sabijies un sniedzis savas liecības pamatojoties uz to, ko viņam teica izmeklētāja, jo viņa uz viņu sakliedza. Pirmo reizi sniedzot liecību melojis, tagad saka patiesību. Vēlas pieminēt, ka inspektore viņam neizskaidroja to, ka viņš var neliecināt pret tēvu. Viņam nebija saprotamas ne viņa tiesības, ne pienākumi, viņš parakstījies protokolā, jo viņam bijis bail. Protokolu priekšā viņam nolasīja inspektore un tad devusi viņam parakstīt, sapratis par ko parakstās. Aizdomās turētais /pers. A/ liecināja, ka /pers. L/ nav redzējis kā viņš iegrūda /pers. B/ gultā, jo atradās citā

istabā. /pers. L/ iznācis ārā no istabas tikai tad, kad /pers. B/ palīdzējis izvest ārā no mājas.

Pārbaudījusi un novērtējusi iepriekš minētos pierādījumus, tiesa konstatēja sekojošo.

Krimināllikuma 126.panta otrās daļas 7.punktā paredzēto noziedzīgo nodarījumu no objektīvās puses raksturo aktīva rīcība, kuras rezultātā cietušajam, ar kuru vainīgais ir otrajā radniecības pakāpē, ir nodarīti vidēji smagi miesas bojājumi. No subjektīvās puses noziedzīgo nodarījumu raksturo tiešs vai netiešs nodoms – persona apzinās un paredz savas rīcības kaitīgās sekas un vēlas vai apzināti pieļauj to iestāšanos.

Atbilstoši apsūdzībai noziedzīgais nodarījums izskatāmajā lietā izpaudies /pers. A/ dusmās vienu reizi ar dūri iesitot savam brālim /pers. B/ pa sejas labo pusi.

Tiesa kā ticamas vērtē cietušā /pers. B/ liecības, jo tās kopumā nepretrunīgi apstiprina pārējo liecinieku liecības un lietā esošie pierādījumi.

Apsūdzētā liecības tiesa vērtē kā nepatiesas, jo tās neapstiprina citi pierādījumi, un tās nekādā mērā neizskaidro cietušajam nodarītos miesas bojājumus.

Faktu, ka apsūdzībā norādītajā laikā un vietā cietušais alkohola reibumā ar skaļu uzvedību, tajā skaitā ar aizskarošiem izteicieniem vēršoties pret apsūdzēto un viņa dēlu, sadusmoja /pers. A/, savstarpēji nepretrunīgi apstiprināja visas notikuma vietā esošās personas – /pers. A/, /pers. L/, /pers. J/ un arī pats cietušais /pers. B/.

2023.gada 21.martā /pers. J/ un 2023.gada 11.maijā /pers. L/ liecināja, ka cietušais sēdējis uz gultas malas, pie viņa pienācis /pers. A/, vienu reizi ar dūri iesitis cietušajam pa seju (žokli), un viņam uzreiz pa muti sākušas tecēt asinis. Tas pilnībā atbilst cietušā liecībām.

2023.gada 23.novembrī /pers. J/ liecināja, ka sniedzot liecību 2023.gada 21.martā bijusi alkohola reibumā, neatceras ko liecinājusi, par notikumu neko nezin, jo gulējusi un neko nav redzējusi.

2023.gada 16.oktobrī /pers. L/ liecināja, ka nav redzējis, ka /pers. A/ iesit /pers. B/, dzirdējis, ka abi lamājas. 2023.gada 11.maijā sniedzis nepatiesu liecību pamatojoties uz to, ko teikusi izmeklētāja, jo viņa uz viņu sakliegusi un viņš nobijies.

Tiesa kā patiesas vērtē abu minēto liecinieku sākotnējās liecības. Fakts, ka šajās liecībās norādītie būtiskie notikuma apstākļi – apsūdzētais sitis reaģējot uz cietušā pārmetumiem /pers. L/, sitiena brīdī cietušais sēdējis uz gultas un pēc sitiena viņam sākušas tecēt asinis – savstarpēji atbilst un atbilst cietušā liecībai, izslēdz šo liecību izdomāšanu.

Lietā nav nekādu ziņu, kas apstiprinātu /pers. J/ tiesā norādīto, ka,
sniedzot liecību 21.martā viņai nav izskaidrotas tiesības neliecināt, iespējams, protokols viņai nav nolasīts. Tas ir pretrunā ar policijas inspektores E.Gāgas liecību, un tiesai nav pamata to apšaubīt, jo šī lieciniece nemainīgas liecības par /pers. L/ pratināšanas apstākļiem ir sniegusi gan pirmstiesas procesā, gan tiesā. Lietā nav ziņu, kas norādītu uz policijas darbinieces motīvu apzināti pratināt iereibušu liecinieci un ierobežot tās tiesības. Turklāt /pers. L/ pratināšanas protokolā ir parakstījusies par liecinieka tiesību izskaidrošanu. /pers. L/ 2023.gada 23.novembrī sniegtajā liecībā norādītais, ka viņa, sniedzot sākotnējo liecību, bijusi alkohola reibumā ir pretrunā ar šīs liecības saturu – lieciniece skaidri un detalizēti liecinājusi par situāciju pirms notikuma, kā arī par pašu notikumu, tajā skaitā norādījusi tādu konflikta iemeslu, kas atbilst cietušā un /pers. L/ norādītajam – /pers. L/ vārdisku aizskaršanu. Arī fakts, ka minētajā liecībā norādītais sākotnējās liecības mainīšanas pamatarguments – atrašanās alkohola reibumā – sakrīt cietušā norādīto, ka pēc mammas teiktā /pers. A/ licis viņai sniegt tieši šāda satura liecību, norāda uz tās neatbilstību patiesībai.

/pers. L/ 2023.gada 16.oktobrī sniegtajā liecībā norādīto, ka 2023.gada 11.maijā sniedzis nepatiesu liecību pamatojoties uz to, ko teikusi izmeklētāja, jo viņa uz viņu sakliegusi un viņš nobijies, objektīvi izslēdz šo liecību saturs – tās satur tādas ziņas par liecinieka attiecībām ar cietušo, tajā skaitā abu konfliktu pirms notikuma, kuras izmeklētājai nevarēja būt zināmas. Turklāt nopratināšanas protokolā /pers. L/ pašrocīgi ierakstījis, ka viņš to ir izlasījis, tas pēc viņa vārdiem pierakstīts pareizi un apstiprinājis to ar parakstu.

Eksperta atzinumā (lietas 19.lapa) cietušajam konstatēto miesas bojājumu raksturs un lokalizācija pilnībā atbilst iepriekš minētajās liecībās norādītajai traumējošajai iedarbībai – vienam sitienam ar dūri pa seju. No cietušā, /pers J/ un /pers. L/ liecībām izriet, ka /pers. L/ sitiens bijis vājš. Līdz ar to tiesai nav pamata apšaubīt, ka miesas bojājumi cietušajam ir nodarīti tieši /pers. A/ izdarītā sitiena rezultātā.

/pers. A/ liecība ir pretrunā iepriekš minētajiem notikuma apstākļiem, turklāt tās nesatur tādas ziņas, kas kaut kādā mērā izskaidrotu citus cietušā traumēšanas apstākļus. Miesas bojājumu raksturs un lokalizācija izslēdz to gūšanu apsūdzētā norādītajā veidā. No apsūdzētā liecības izriet, ka viņš cietušo, kurš atradies ar seju pret viņu un muguru pret gultu, atgrūdis ar roku galvas rajonā, cietušais atkritis gultā un uzreiz piecēlies. Šādos apstākļos apakšžokļa kaula lūzuma gūšana ir neiespējama.

Kaut arī apsūdzētais iesitis cietušajam, reaģējot uz viņa izteikumiem, viņa darbības nav kvalificējamas kā Krimināllikuma 127.pantā paredzētais stipra psihiska uzbudinājuma stāvoklī nodarīts tīšs miesas bojājums, jo pret cietušā izteikumiem vairākkārtīgi ir vērsies gan apsūdzētais, gan viņa dēls, turklāt konflikts ir bijis par sadzīviskām ģimenes lietām. Šāda rīcība nav uzskatāma par smagu goda aizskārumu minētā panta izpratnē.

Tiesa atzīst, ka /pers. A/ miesas bojājumus /pers. B/ nodarījis ar tiešu nodomu. Kaut arī viņš uz mātes istabu gājis ar tiesisku mērķi – nepieļaut sava dēla aizskaršanu, konkrētajā situācijā sitiens ar dūri pa seju cietušajam nebija vienīgais iespējamais šī mērķa sasniegšanas veids. No apsūdzētā un /pers. L/ liecībām izriet, ka cietušais nav pretojies tam, ka viņu izved laukā pēc notikuma, un nav pretojies arī tad, kad viņu pa dienu pirms notikuma izdzina /pers. L/.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka apsūdzētā vaina ir pierādīta pilnīgi un viņa darbības ir kvalificētas pareizi.

Izlemjot par sodu tiesa ņem vērā Krimināllikuma 35.pantā noteikto soda mērķi un 46.pantā noteiktos soda noteikšanas vispārīgos principus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta ceturto daļu apsūdzētais ir izdarījis smagu noziegumu.

Vērtējot apsūdzētā personību, tiesa ņem vērā to, ka viņš agrāk kriminālī sodīts, sodāmība dzēsta. Neprecējies, apgādībā viens bērns, nestrādā, 3.grupas invalīds.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.pantu apsūdzētā atbildību mīkstinošus apstākļus tiesa nekonstatēja. Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 7.punktu atbildību pastiprinošs apstāklis ir nepatiesas liecības sniegšana.

Tiesa uzskata, ka, nolūkā sodīt apsūdzēto un atturēt viņu un citas personas no līdzīgiem nodarījumiem, apsūdzētajam piespriežams 126.panta otrās daļas 7.punkta sankcijā paredzētais alternatīvais sods – brīvības atņemšana. Tiesa atzīst, ka citi alternatīvie sodi nav piemērojami. Tā kā apsūdzētais nestrādā, viņa vienīgie ienākumi ir invaliditātes pensija un viņam ir piešķirts trūcīgas personas statuss, naudas soda piemērošana būtu nelietderīga un nesamērīga. Saskaņā ar Krimināllikuma 40.panta trešo daļu kriminālsods – sabiedriskais darbs – nav piemērojams, jo apsūdzētajam ir noteikta invaliditāte.

Noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdī apsūdzētā iepriekšējā sodāmība bija dzēsta, un lietā nav ziņu par to, ka viņš būtu orientēts radīt pastāvīgu apdraudējumu sabiedrībai.

Brīvības atņemšanas soda būtība ir sabiedrībai bīstamas personas izolācija, nolūkāt aizsargāt citas personas. Šajā gadījumā miesas bojājumi nodarīti brāļu savstarpēja konflikta laikā, turklāt arī cietušais netieši atzina, ka viņš ar savu rīcību veicinājis šo konfliktu. Līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka apsūdzētais būtu tik bīstams sabiedrībai, ka būtu nepieciešama viņa izolācija. Soda mērķa sasniegšanai ir nepieciešami un pietiekami motivēt apsūdzēto kontrolēt savu uzvedību stresa situācijās, un to var nodrošināt probācijas uzraudzība.

Izlemjot par cietušā pieteikto morālā kaitējuma **kompensāciju**, tiesa ņem vērā sekojošo.

Saskaņā ar Krimināļprocesa likuma 352.pantu, nosakot kompensācijas apmēru, jāņem vērā cietušajam nodarītās fiziskās un psihiskās ciešanas, morālā aizskāruma dziļums, noziedzīgā nodarījuma smagums un izdarīšanas raksturs.

Nosakot kompensācijas apmēru, tiesa vadās no krimināltiesisko attiecību taisnīga noregulējuma principa, ievēro taisnīguma un saprātīguma principu, kā arī to, ka kompensācijai ir jāpilda samierināšanas un prevencijas funkcija. Ar kompensācijas piespriešanu nav pieļaujama vienas personas mantas palielināšanās uz otras personas rēķina.

Augstākā tiesa ir atzinusi, ka tiesai ir tiesības lemt par morālā kaitējuma kompensācijas apmēru pēc sava ieskata, jo jautājuma komplicētības un individualitātes dēļ likumā nav iespējams uzskaitīt visus gadījumus, kad kompensācija ir piešķirama, un noteikt tās apmēru katrā konkrētā gadījumā *(skat.: Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2018.gada 28.marta lēmumu lietā Nr.SKK-13/2018)*. Nosakot kompensācijas apmēru, jāņem vērā izmaksāto valsts kompensāciju un jāsamazina no apsūdzētā piedzenamā kaitējuma kompensācija atbilstoši saņemtajai valsts kompensācijai *(skat. Augstākās tiesas Senāta 2020.gada 2.septembra lēmumu lietā Nr.11096292617, SKK-200/2020)*.

Morālo kaitējumu krimināļprocesā nav iespējams tieši novērtēt, kā arī pārciestā sekas nav iespējams aizstāt ar naudu, taču, sniedzot cietušai personai atbilstīgu atlīdzinājumu, ir iespējams gūt zināmu gandarījumu, tā mazinot personai noziedzīga nodarījuma rezultātā radītās ciešanas un veselībai radītās sekas.

Atbilstoši iepriekš minētajam, tiesa atzīst, ka kaitējuma kompensācijas apmērs 1000 EUR ir taisnīgs un samērīgs un pārējā daļā – 2000 EUR apmērā – kompensācija nav nosakāma.

Apsūdzētā prettiesiskās darbības neapšaubāmi radīja cietušajam psiholoģiskus pārdzīvojumus, negatīvas emocijas un ilgstošu fizisku diskomfortu, taču lietā nav ziņu par to, ka šīs sekas ir paliekošas un neatgriezeniskas. Arī cietušā liecība par to, ka viņš valsts kompensāciju izlietojis galvenokārt sadzīves vajadzībām norāda uz to, ka ilgstoša akūta medicīniska palīdzība nav bijusi epieciešama. Vienlaikus tiesa ņem vērā arī to, ka cietušais ar savu rīcību daļēji veicinājis konflikta rašanos.

Lietā iesniegts Juridiskās palīdzības administrācijas paziņojums par kaitējuma kompensācijas izmaksu cietušajam 1550 EUR apmērā. Tiesas sēdē prokurors lūdza piedzīt šo kompensāciju no apsūdzētā valsts labā.

Saskaņā ar likuma „Par valsts kompensāciju cietušajam" 3^1.panta otro punktu noziedzīga nodarījuma izdarītājam, kurš atzīts par vainīgu, pamatojoties uz notiesājoš u spriedumu, ir pienākums atmaksāt valsts budžetā cietušajam izmaksāto valsts kompensāciju. Juridiskās palīdzības administrācijai atbilstoši likuma 19.panta otrajam punktam bez īpaša tiesas nolēmuma ir tiesības stāties cietušā vietā, lai atgūtu izmaksāto valsts kompensācijas summu. Atbilstoši likuma 21.panta pirmajai daļai pieteikumu par izmaksātās valsts kompensācijas piedziņas valsts interesēs uzturēšanu spēkā nodrošina Krimināļprocesa likuma noteiktajā kārtībā. Krimināļprocesa likuma 456.panta trešā daļa noteic, ka prokurors var pieteikt un uzturēt pieteikumu par kompensācijas piedziņu valsts interesēs.

Ievērojot minēto, cietušajam izmaksātā valsts kompensācija piedzenama no apsūdzētā valsts labā.

Apsūdzētajam pirmstiesas krimināļprocesā un tiesā juridisko palīdzību sniedza zvērināta advokāte Skaidrīte Kozlovska.

Novērtējusi /pers. A/ mantisko stāvokli, tiesas secina, ka tas izslēdz iespēju apsūdzētajam samaksu par aizstāves palīdzību nodrošināt no saviem līdzekļiem. Līdz ar to saskaņā ar KPL 85.panta pirmās daļas 1.punktu viņš ir atbrīvojams no procesuālo izdevumu samaksas par aizstāves sniegto juridisko palīdzību un šie izdevumi sedzami no valsts līdzekļiem.

R e z o l u t

Pamatojoties uz Krimināļprocesa likuma 511., 512., 520., 527., 528., 529., 530.pantu tiesa

n o s p r i e

/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 126.panta otrās daļas 7.punktā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar probācijas uzraudzību uz 1 (vienu) gadu un 6 (sešiem) mēnešiem.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, kompensāciju par morālo aizskārumu 1000 EUR. Pārējā daļā – 2000 EUR apmērā – kompensāciju nenoteikt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij Juridiskās palīdzības administrācijas cietušajam /pers. B/ izmaksāto kaitējuma kompensāciju 1550 EUR.

Noteikt termiņu kaitējuma kompensāciju labprātīgai samaksai 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Dokuments par samaksu iesniedzams Kurzemes rajona tiesā.

Valsts izmaksātā kaitējuma kompensācija iemaksājama Valsts kasē, reģistrācijas Nr.90000050138, k o n t a Nr. LV05TREL819045814800B. Maksājuma mērķī norādīt: *Vārds, Uzvārds*, Valsts kompensācijas samaksa KL 19220023523.

Atbrīvot /pers. A/, personas kods /personas kods/, no procesuālo izdevumu samaksas par zvērinātas advokātes Skaidrītes Kozlovskas sniegto juridisko palīdzību 255 EUR apmērā un šos izdevumus segt no valsts līdzekļiem.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijai 10 (desmit) dienu laikā, sūdzību vai protestu iesniedzot Kurzemes rajona tiesā.

Tiesnesis A.Feldmanis

Dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu